

Javna tribuna

Pasti plačne politike v Sloveniji

GZS, petek, 3. marca 2017

Uvodni nagovor

Marjan Mačkošek

predsednik GZS

Plačni izzivi

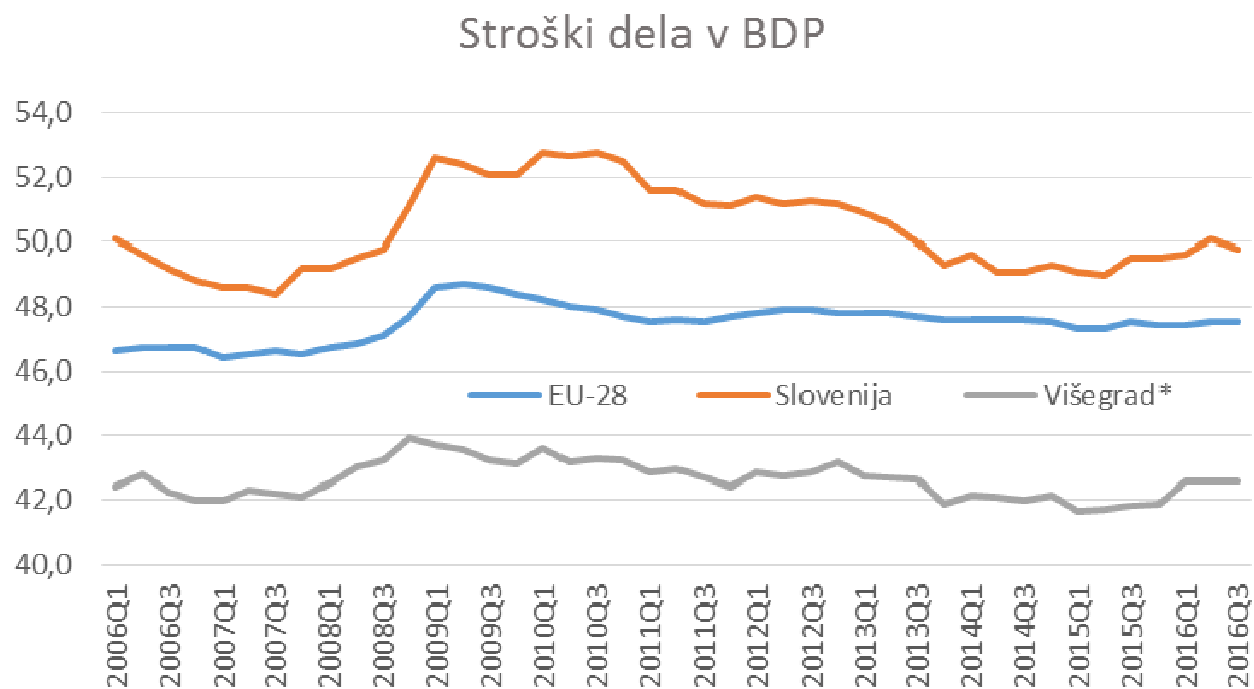
Bojan Ivanc

glavni ekonomist Analitike GZS

Agenda

- Produktivnost in stroški dela
- Minimalna plača
- Plačna razmerja med javnim in zasebnim sektorjem
- Od stroška dela do neto plače

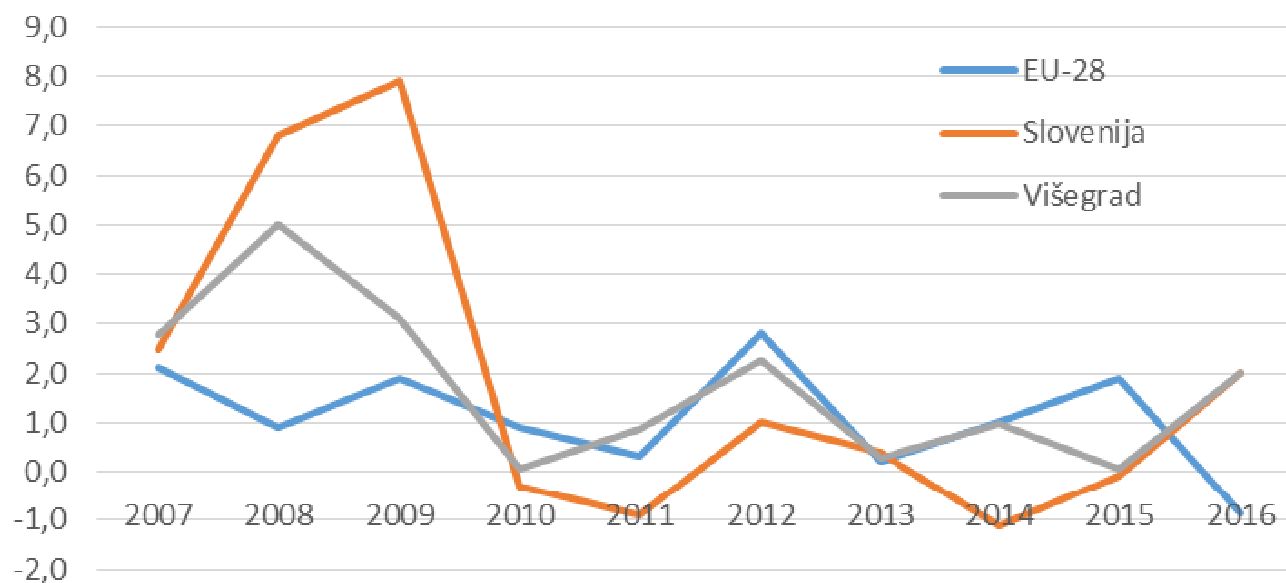
Za plačilo delavcem 1 mrd EUR več kot v EU

*brez podatkov za Slovaško; Vir: Eurostat, sezonsko prilagojeno

Stroški dela spet nad rastjo produktivnosti

Gibanje stroškov dela na enoto proizvoda

**10-letno
povprečje**

Slovenija:
+1,8 %

Višegrad:

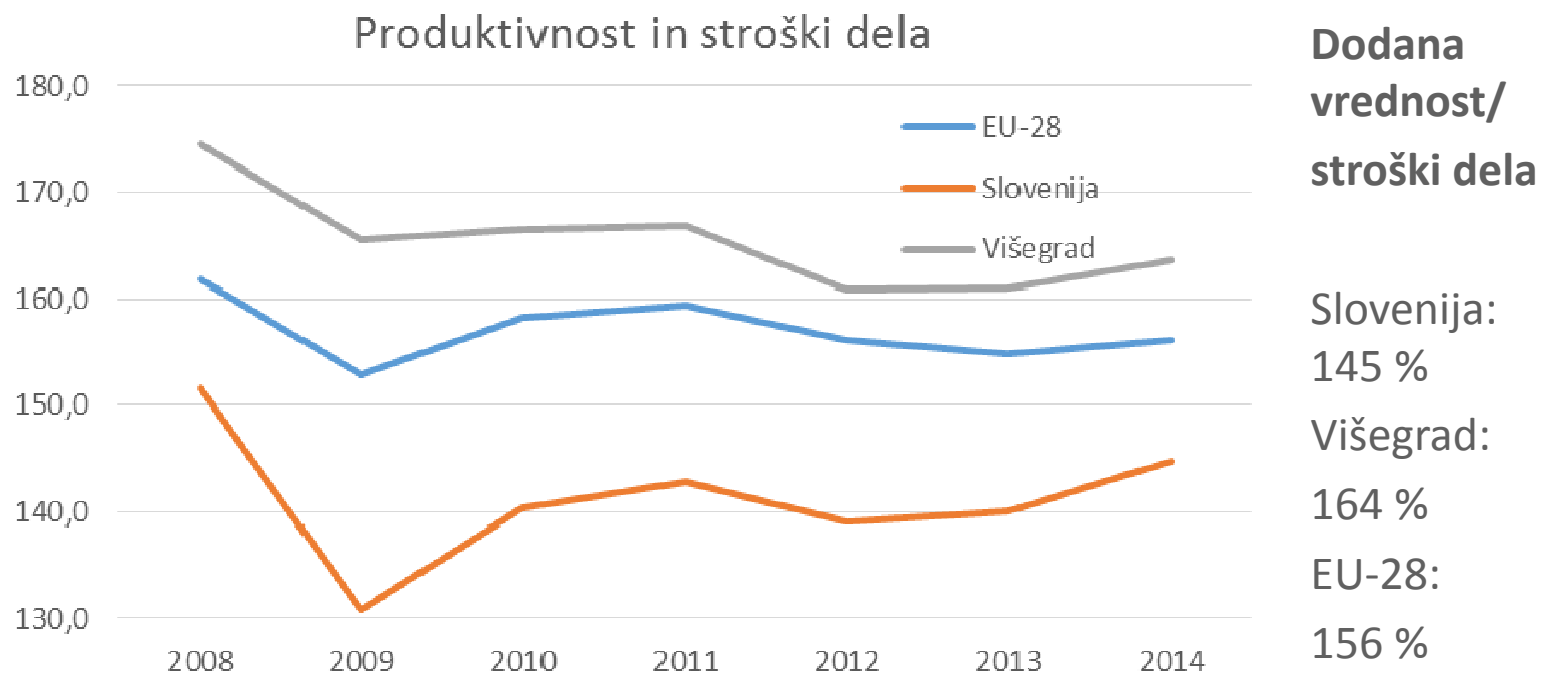
+1,7 %

EU-28:

+1,1 %

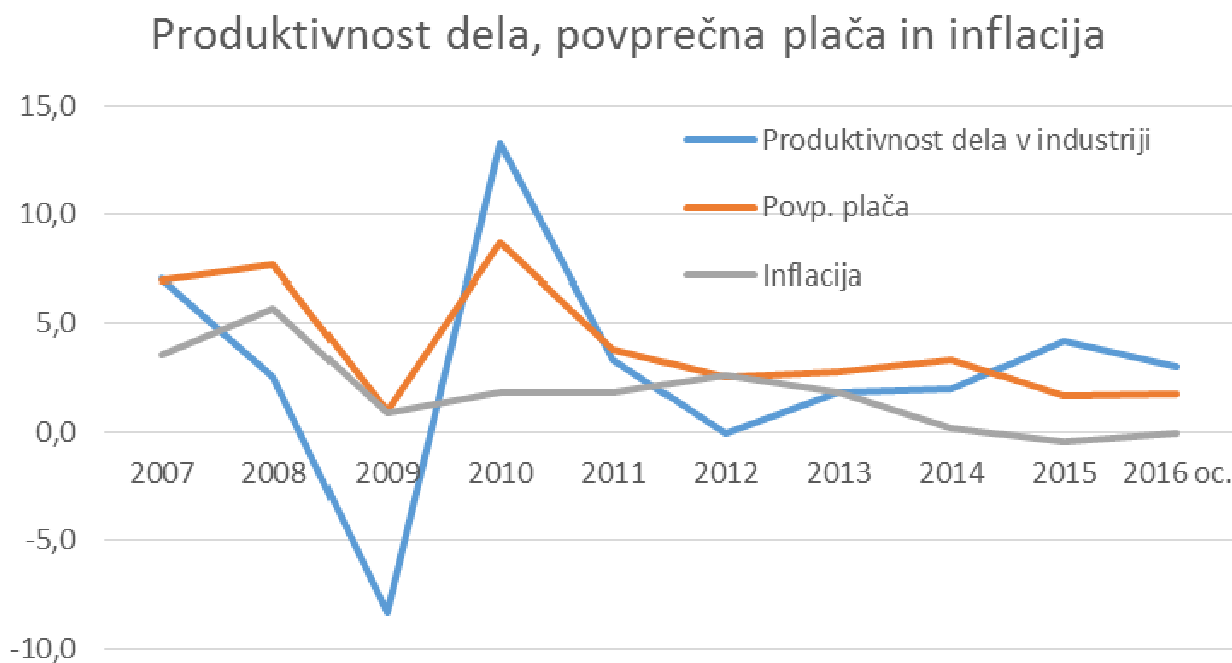
Vir: Eurostat, obdelava Analitika GZS

V zadnji tretjini po razmerju učinkovitosti in plačila zanj

Vir: Eurostat, obdelava: Analitika GZS

Plače v slovenski industriji nad rastjo produktivnosti in inflacije

Vir: Statistični urad RS, obdelava Analitika GZS

**Industrija
2007-2016**

Produktivnost
dela: + 31 %

Stroški dela:
+43 %

Cene: +19 %

Minimalna plača 50 % hitreje navzgor kot v konkurenčnih državah

	1. polovica 2017	1. pol. 2017/1. pol. 2007
Povprečje (EU-20, navadno)	833,5	+29,3 %
Države v krizi*	930,6	+16,8 %
Slovenija	805,0	+54,3 %

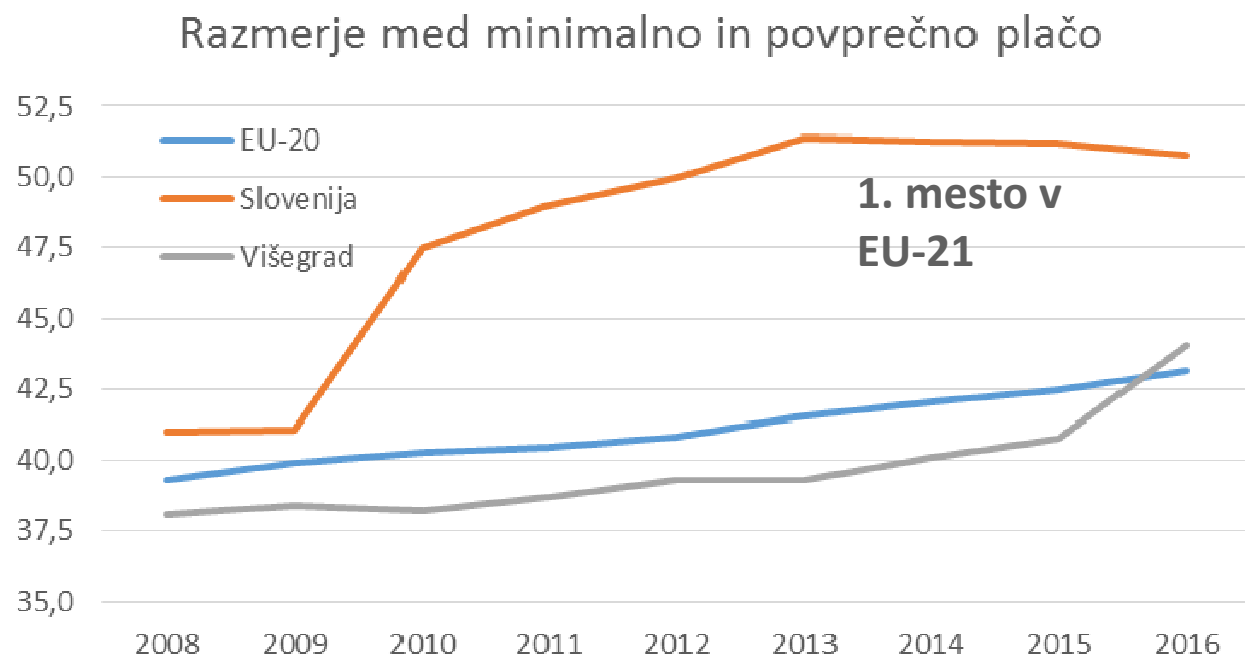
*Irska, Grčija, Španija, Portugalska

Število držav z min. plačo: 22; bolj razvite države je ne poznajo: Danska, Italija, Ciper, Avstrija, Finska, Švedska

Posebnosti po državah:

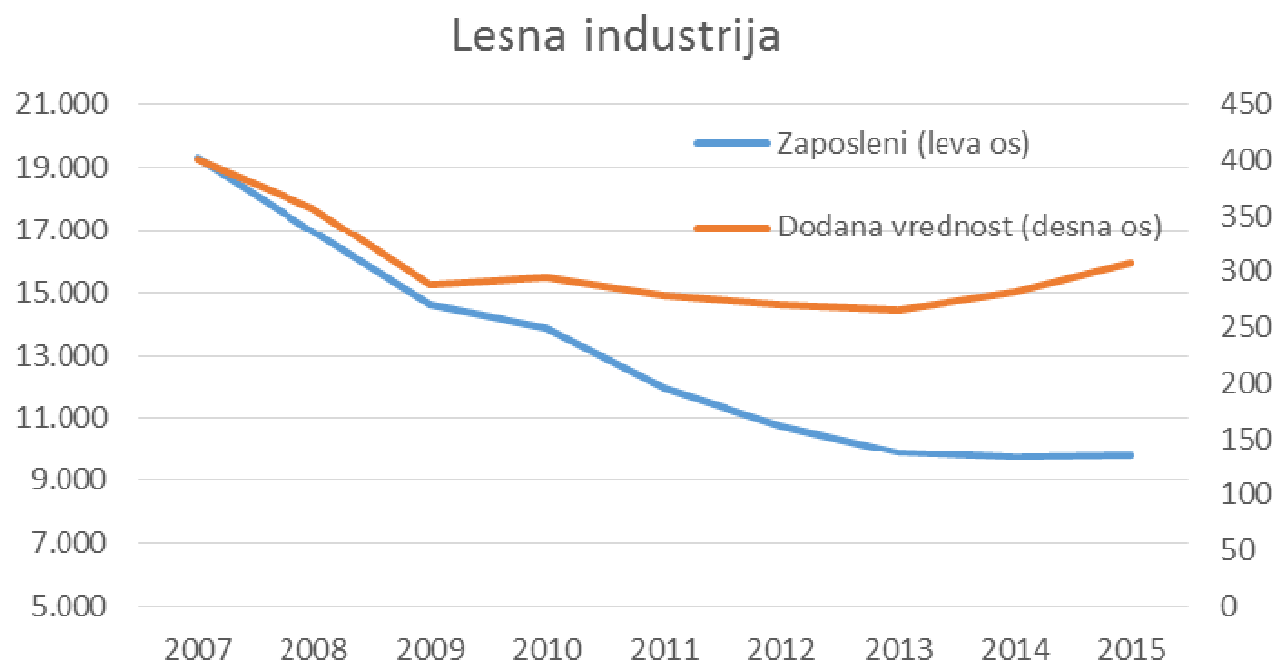
- nižja višina min. plače za dolgotrajno brezposelne, mlade ali zaposlene preko javnih del

Nezdrava razmerja

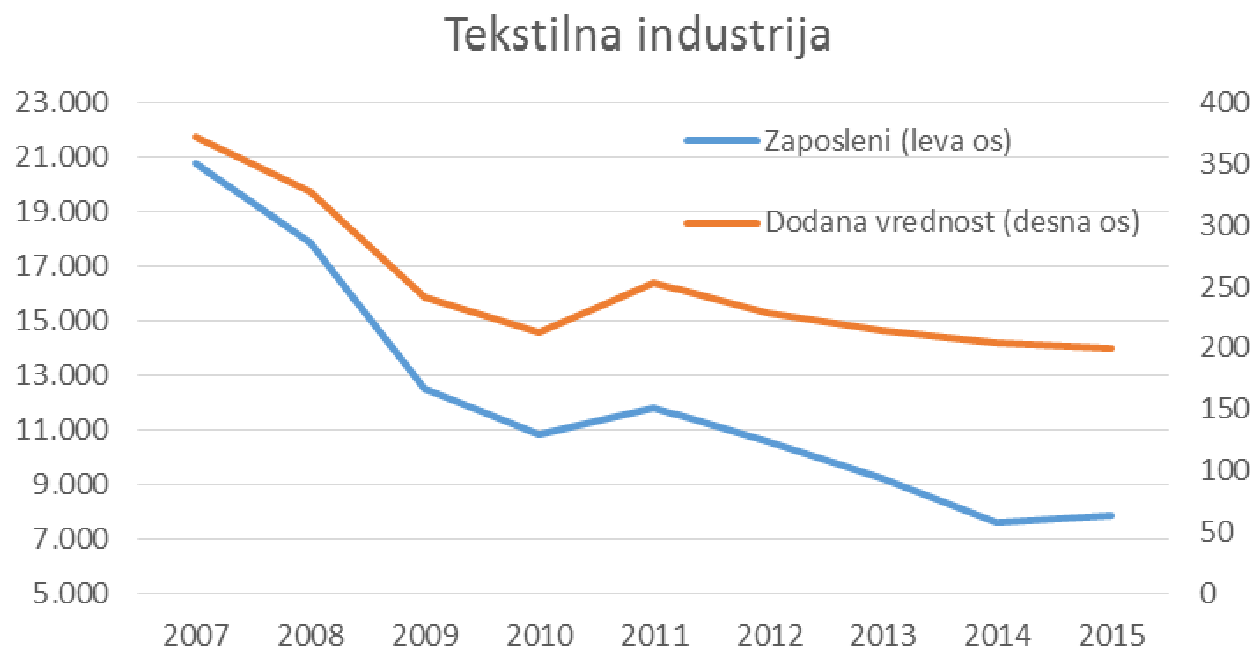
Vir: Eurostat, obdelava Analitika GZS

Negativni učinki (1): lesna industrija

Vir: Kapos, podatki Ajpes, obdelava: Analitika GZS

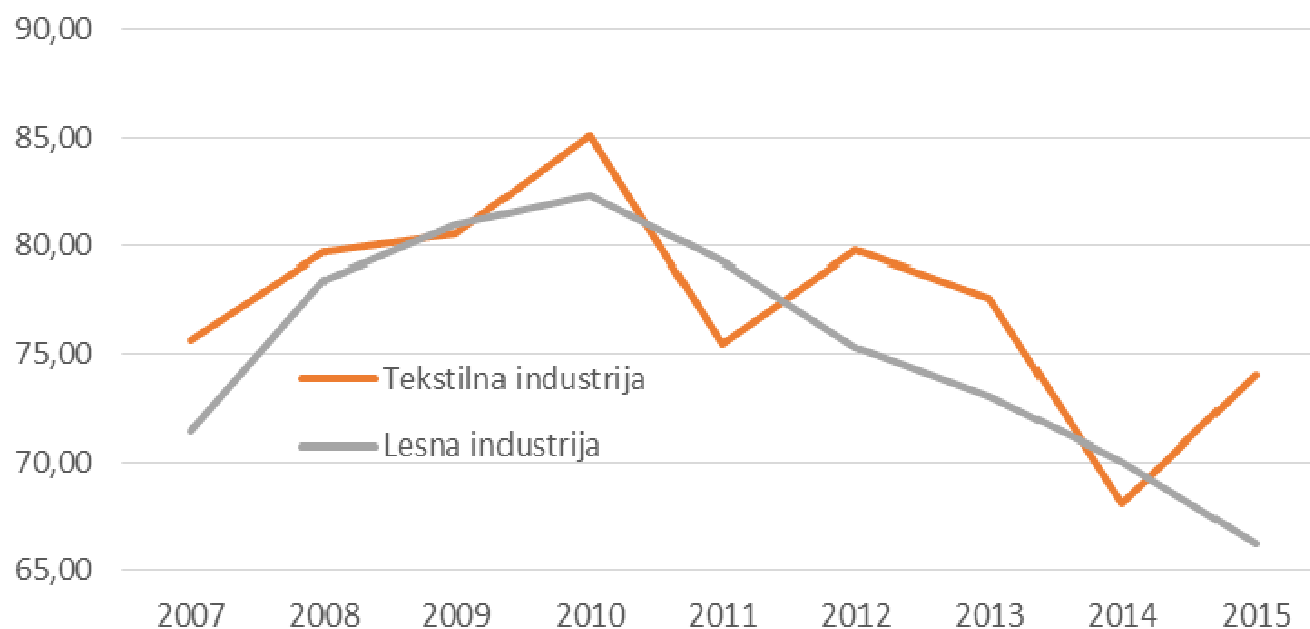
Negativni učinki (2): tekstilna industrija

Vir: Kapos, podatki Ajpes, obdelava: Analitika GZS

Dolgotrajna faza (celjenja) razmerij

Stroški dela v dodani vrednosti (%)

Vir: Kapos, podatki Ajpes, obdelava: Analitika GZS

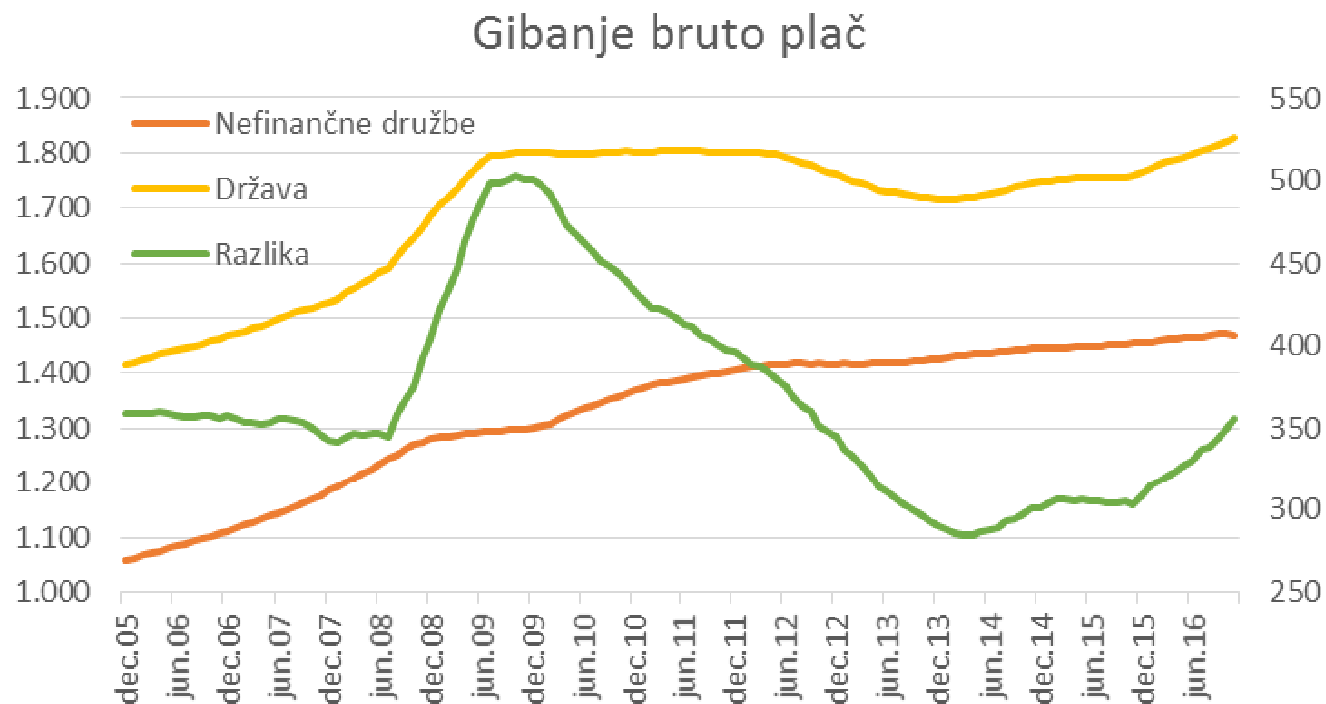
Pomen minimalne plače

- (De)motivacija za delo
 - Maslow: potreba, ki je zadovoljena, ne motivira več
 - Herzberg: določene delovne okoliščine povzročajo nezadovoljstvo, če so odsotne, njihova prisotnost ne povzroča zadovoljstva
- Socialna komponenta
 - tveganje revščine za zaposlene osebe (4,7 %, SURS); 50 % nižje kot v Nemčiji ali Avstriji
 - v zadnjih 10-ih letih so se cene povišale za petino, minimalna plača pa za polovico
 - minimalna plača ni minimalni prejemek

Negativni učinki višjih minimalnih plač

- Upočasnitev novega zaposlovanja (1.000 manj delovnih mest) in v krizi 2.500 manj
- Nadpovprečna obremenitev za majhna podjetja iz manj razvitih delov Slovenije (regionalna brezposelnost)
- Manjše zaposlovanje ranljivih kategorij: mladih in dolgotrajno brezposelnih
- Domino učinek: rast vseh plač po plačni lestvici

Plače v sektorju država zopet hitro navzgor

Vir: Statistični urad RS, obdelava Analitika GZS

Kje je obremenjenost plač s prispevki in dohodnino previsoka

Podatek za leto 2015	Slovenija	OECD	Višegrad
Samska oseba s povp. plačo (PP) brez otrok	42,6	35,9	42,0
Samska oseba s 167 % PP brez otrok	46,5	40,4	43,3
Gospodinjstvo z 2 otrokoma, eden s PP in eden s 67 % PP	34,6	30,1	35,9

Vir: OECD, Taxing Wages - Comparative tables, dostop 28. 2. 2017

Zaključek

- Gibanje plač in produktivnosti: razkorak znižati
- Minimalne plače: rast pod ravnjo povprečne plače
- Javni vs. zasebni sektor: zaostanek za rastjo plač v zasebnem sektorju
- Od bruto do neto: zmanjšati razliko ter učinkoviteje nasloviti demografske izzive

Okrogla miza: **Pasti plačne politike**

Samo Hribar Milič, generalni direktor GZS

Tilen Božič, državni sekretar na ministrstvu za finance

profesor dr. Janez Malačič

profesor dr. Jože P. Damijan

Bogdan Božac, Marles hiše

Jani Braune, koncern ETI